

EFS årsredovisning 2018

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för EFS, organisationsnummer 802000-8184, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2018. Organisationens fullständiga namn är Evangeliska Fosterlands-stiftelsen.

Allmänt om verksamheten

Organisation och verksamhet

EFS är sedan 1856 en självständig missionsorganisation inom Svenska kyrkan med syfte att på den evangelisk-lutherska bekvännelsens grund främja Kristi rikets tillväxt med visionen "Människor och samhällen förvandlade av Jesus". EFS är en ideell förening och samarbetet med Svenska kyrkan sker på riksnivå bland annat genom Samarbetsrådet EFS – Svenska kyrkan, representation i Svenska kyrkans delegation i Sveriges kristna råd och i övrigt genom möten och samtal mellan företrädare i olika funktioner. EFS upprätthåller också ekumeniska kontakter och andra samverkansrelationer.

EFS är strukturerat i tre nivåer:

- Central nivå där region Norrbotten, Mittnorrland och Sydöstsverige ingår
- Fyra distrikt Sydsverige, Västsverige, Mittsverige och Västerbotten
- Lokal nivå som utgörs av EFS föreningar och grupper.

EFS centrala verksamhet ska stödja de lokala föreningarna i uppdraget, att *Leva mission, Växa i lärjungaskap och att Forma kristna gemenskaper*. Arbetet med EFS vision och uppdrag görs i Sverige men också internationellt. EFS är även huvudman för Johannelunds teologiska högskola som utbildar präster för tjänst i både Svenska kyrkan och EFS.

I de lokala föreningarna och grupperna finns det stora missionsengagemanget och det är också där som gudstjänst, diakoni och mission sker. Föreningarna är självständiga och fattar beslut gällande sin verksamhet. På central nivå finns stödjande funktioner för arbetet i form av inspiration, utbildningsdagar och utvecklingsprogram. Det internationella arbetet utgår också från EFS vision och uppdrag och sker genom långsiktiga relationer med systerkyrkor och med samarbetspartners i missionsländerna, samt genom de missionärer och vo-

lontärer som sänds ut genom EFS. Den internationella missionen finns i östra Afrika, Indien och Mellanöstern.

Till stöd för arbetet finns EFS kommunikations- och insamlingsavdelning, som bland annat ansvarar för tidskriften *Budbäraren* och webbplatsen efs.nu samt den administrativa avdelningen som ansvarar för löpande redovisning, lönehantering och personalfrågor, medlems- och gåvohantering samt arkiv.

Johannelunds teologiska högskolas (JTH) erbjuder akademiska programutbildningar i teologi, program med sjuåvårdsinriktning och inriktning mot församlingsutveckling och entreprenörskap samt fristående kurser.

Medlemmar

Vid årets slut finns 283 föreningar och grupper i EFS. Antalet föreningar/grupper har minskat med tretton stycken under året och totalt fem nya föreningar/grupper har tillkommit. Det centrala medlemsregistret uppdateras kontinuerligt och medlemsantalet vid utgången av år 2018 var 13 590 medlemmar samt 35 722 unika deltagare i aktiviteter.

→ Medlemmar, deltagare i aktivitet, föreningar

	2018	2017	2016	2015
Medlemmar	13 590	13 252	13 547	13 897
Deltagare i aktivitet	35 722	36 696	39 688	39 776
Föreningar och grupper	283	291	297	315

Anställda

Vid utgången av 2018 hade EFS 142 personer anställda (föregående år 86). Ökningen beror på att fler regioner nu är inne i den nya organisationen. Av de anställda arbetar 48 personer på EFS kansli eller som Regionala missionsledare/Distriksföreståndare, 16 personer på Johannelunds teologiska högskola, 9 personer som missionärer, 19 personer på Region Norrbotten, 27 personer på Region Mittsverige, 10 personer på Region Mittnorrland och 13 personer på Region Sydöst-Sverige.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Vision

I samband med EFS årskonferens i Luleå 2018 antogs en ny formulering för EFS vision. *Människor och samhällen förvandlade av Jesus.*

Sverigearbetet

Förra året planerades ett nytt utvecklingsverktyg för föreningarna. Verktygets kallas "Sänd". Under året har ett antal föreningar anmält intresse för att delta och kurser har planerats och startats. EFS har även haft två grupper av kursen *Träning för pionjärer*.

EFS har varit med och arrangerat en fortbildning för anställda i EFS och Svenska kyrkan, *Mission i Sverige konferens*. Temat var *Kyrkans uppdrag – Att nå en ungdomsgeneration*.

Internationell mission

Det långsiktiga missionsarbetet och relationerna har fortsatt under 2018. Vid utgången av året hade EFS tio utsända missionärer på hel- och deltid i Etiopien och Tanzania. EFS har fortsatt fått gåvor till Afrika svälter och har därför kunnat fortsätta göra humanitära insatser i Östafrika. Under året har EFS ansökt om att genom Svenska missionsrådet och Sida få göra ett praktikantprogram för ungdomar mellan 20–30 år. Praktikanterna kommer att kunna göra praktik i Tanzania, Etiopien eller Irak.

Johannelund

Johannelunds teologiska högskola har under året fått en ny rektor, James Starr. James har tidigare arbetat som lärare på skolan och är docent i Nya testamentet. JTH erbjuder för första gången magister och masterprogram i teologi.

Organisationsförändring

Som ett led i den pågående organisationsförändringen gick Sydöstsverige och Mittnorrland in i den gemensamma organisationen 2018.

Ombyggnation av Johannelund

2017 flyttade EFS och salts kansli in i fastigheten på Heidenstamsgatan. Fastigheten drabbades den hösten av en vattenskada i källaren då avloppsvatten steg upp 40-60 cm. Omfattande sanerings- och renoveringsarbete inleddes och fortsatte hela året. Under 2018 drabbades fastigheten igen, men då av ett skyfall som

fyllde samma källare med regnvatten. Renoveringen av källaren var tvungen att börja om och har pågått hela 2018.

Främjandet av föreningens ändamål

Effekter av EFS verksamhet

Årsredovisningen avser den centrala nivån i EFS och det är verksamhetsplanen som anger inriktningen och målsättningen för EFS centrala arbete och som är en hjälp till prioritering för styrelsen och EFS kansli. Den gällande verksamhetsplanen sträckte sig över åren 2016–2018.

Effekterna av EFS verksamhet i Sverige syns främst i föreningarnas verksamhet i landet. Det är i de lokala föreningarnas gudstjänst och diakoni som mission, lärjungaskap och gemenskap sker. Många föreningar har ett stort socialt engagemang och samlar barn och vuxna varje vecka. De senaste åren har insatserna och hjälpen till flyktingar ökat och engagerat både anställda och ideella i föreningarna.

Målen i verksamhetsplanen för Sverigearbetet var att:

1. Skapa goda förutsättningar för Nya sätt att vara kyrka och EFS nyplanteringar.

Nya sätt att vara kyrka var ett projekt finansierat av Svenska kyrkan. Under 2018 slutredovisades projektet men dess grundtankar och förhållningssätt lever kvar i EFS. EFS har under året beviljat bidrag från Pionjärfonden till ett *Nytt sätt att vara kyrka – Bar Prego* i Ulricehamn. Det är ett lokalt initiativ för att nå nya människor med evangeliet.

Ett av de konkreta målen för 2018 var att det i kursen *Träning för pionjärer* skulle vara 10 deltagare. Under 2018 har EFS haft 12 deltagare. Det har dessutom varit tre nyplanteringar som deltagit i kursen *M4* som syftar till att stärka nyplanteringen i deras vision och mål.

2. Inspirera till ett förnyat och fördjupat nationellt missionsengagemang i EFS missionsföreningar.

Genom kursen *Sänd* har EFS föreningarna fått möjlighet att fördjupa sig i frågor som rör utveckling av det lokala missionsarbetet. Flera kurser har startats parallellt för att kunna möta behoven.

EFS internationella arbete, som i många fall genomförs av de olika samarbetspartners EFS har, gör det möjligt för människor att få bättre levnadsvillkor

och möjlighet till utbildning och att få utöva sin tro i en kristen gemenskap.

Mål i verksamhetsplanen för Internationella avdelningen var att:

1. Att nå vidare med evangeliet till nya platser och folkgrupper.

EFS har gett fortsatt stöd till SAT-7, en kristen TV kanal som sänder TV program i Nordafrika och Mellanöstern. Genom arbetet med SAT-7 ges kristna stöd och undervisning där liten eller ingen kristen närvaro finns och EFS är med och möjliggör för att nya människor ska kunna komma till tro. Kanalen når 25 miljoner tittare i 25 länder.

EFS har under 2018 utvecklat humanitärt arbete i Somaliland genom samarbete med organisationen WARSAN. Genom dem får vi möjlighet att ge bistånd i områden med svår torka och stora humanitära behov.

2. Att inspirera för internationell mission genom förstärkta relationer och strategisk kommunikation.

Internationella avdelningen har anordnat en lärandedag om barnkonventionen och barns rättigheter.

Under året har man dessutom arbetat med att ansöka om Sidafinansierade praktikplatser genom SMR.

EFS har fortsatt sitt engagemang för utbildning, för vuxna framför allt inom teologi, men också sjuksköterske- och barnmorskeutbildning, ledarskapsutbildning för kvinnor. För barn och unga har det handlat om vanlig grundskola, gymnasium och dövskolor.

→ Nyckeltal enligt Svensk insamlingskontroll

	2018	2017	2016	2015
Administrationskostnader/Totala intäkter	6%	8%	10%	9%
Insamlingskostnader/Medel från allmänheten	4%	5%	5%	4%
Ändamålskostnader/Totala intäkter	91%	82%	96%	92%

Johannelunds teologiska högskola tog hösten 2018 för första gången emot studenter för magister- och masterprogram i teologi. Antalet sökanden till högskolan fortsätter att öka. JTH har omstrukturerat ledningen för skolan med ny rektor och ny prorektor.

→ Studenter på Johannelund

	2018	2017	2016	2015
Personer som läst högskolekurser eller pastorala kurser	300	341	334	315
Antal sökanden	528	516	509	455
Prästkandidater på avslutande praxistermin för EFS	14	12	7	3

Kommunikation och insamling

EFS Missionstidning *Budbäraren* (årgång 185) som utkommer med tolv nummer per år, ligger stadigt på en upplaga om 15000 exemplar per månad. Bokutgivning- en under imprinten *Budbäraren* fortsätter och vår utökade andraupplaga av *Augsburgska Bekännelsen* blev mycket uppmärksammasad.

Insamlingsverksamheten har inte nått ända fram till det budgeterade målet och slutresultatet är något lägre än för föregående år, men vi kan notera en ökning av givandet till de budgeterade ändamålen. Ett mindre antal insamlingskampanjer har genomförts där kampanjen #claravintern till förmån för St:a Claras diakonala arbete i Stockholm står ut som mycket framgångsrik .

Vi har under året haft en stor – periodvis nästan daglig – positiv närvaro i kristen media.

Resultat och ställning

EFS verksamhet finansieras framförallt genom gåvor från enskilda givare och föreningar. Under året har kommunikationen fortsatt att lyfta fram ändamålet ”EFS mission – där det bäst behövs” genom konkreta exempel på vad EFS mission är, och detta har lett till att andelen gåvor till EFS mission har ökat mot föregående år. Detta ger EFS en frihet att disponera gåvorna där de behövs bäst, och gåvorna kan i större utsträckning användas under löpande år. Insamlingen Afrika svälter har avtagit under året samtidigt som de regionala gåvorna ökat med fler regioner inne i organisationen. Den totalt insamlingssumman har ökat ytterligare något jämfört med fjolårets rekordsiffra.

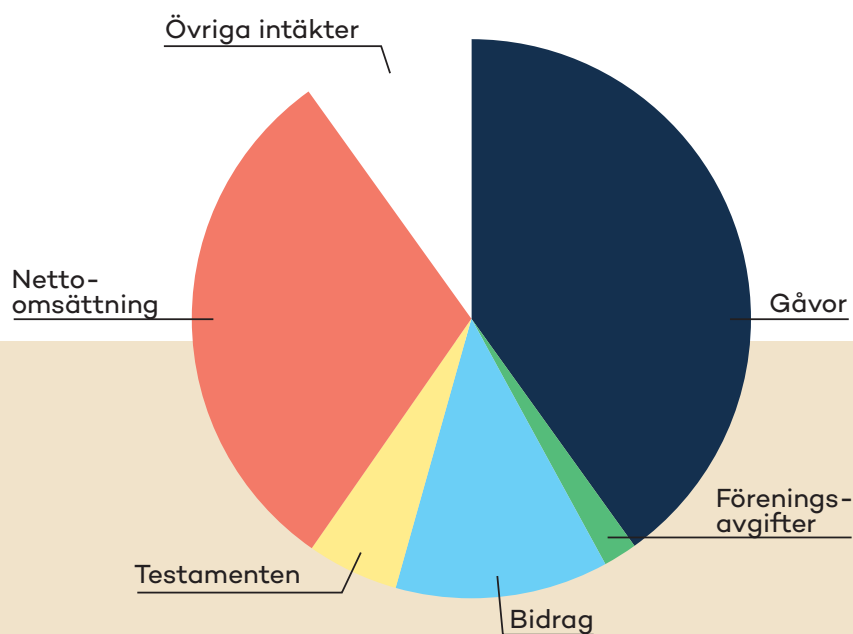
→ Gåvor till EFS

	2018	2017	2016	2015
EFS mission – där det bäst behövs	20 254	20 092	14 121	15 546
EFS internationella arbete	4 003	4 390	4 127	4 643
EFS internationella projekt	3 279	3 150	2 684	7 520
Barn i alla länder	2 012	1 869	1 501	1 868
Sverige	87	227	253	890
Afrika svälter	590	3 957	9 622	
Johannelund	418	537	802	630
Salt	1 277			
Regioner	3 392	998		
Summa, årets gåvor	35 312	35 220	33 110	31 098
Gåvor tidigare år, använda innevarande år	2 881	3 651	3 351	5 505
Gåvor innevarande år, ej använda	-2 199	-1 108	-2 270	-2 775
Summa, intäkt gåvor	35 994	37 763	34 191	33 828

Testamentsgåvorna är över budget men inte uppe i fjol-årets höga nivå.

Verksamheten får också bidrag från Svenska kyrkan, Kammarkollegiet samt en rad olika stiftelser och fonder. En stor del av bidragen går till Johannelunds Teologiska Högskola.

EFS totala intäkter har ökat med 22 procent, vilket är en naturlig följd av att fler regioner nu är inne i organisationen.

→ EFS intäkter

EFS har en trygg och sund ekonomi, med såväl löpande överskott som en trygg balans med stort eget kapital.

Flerårsöversikt resultat och ekonomisk ställning

→ Flerårsöversikt resultat och ekonomisk ställning

	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	87 805	71 677	59 651	59 754
Verksamhetens kostnader	-85 247	-61 184	-62 759	-60 371
Verksamhetens resultat	2 558	10 493	-3 108	-617
Årets resultat/ resultat efter finansiella poster	2 920	10 824	-2 792	-346
Förändring fritt eget kapital	1 711	20 689	-3 312	-448
Balansomslutning	74 138	69 341	47 101	49 959
Eget kapital	36 790	33 714	13 774	17 725
Fritt eget kapital	25 372	23 661	2 972	6 284

Förvaltning och kvalitetskontroll

Styrelsen består av tolv ledamöter. Styrelsen har haft fem protokollförda sammanträden under året, och har därutöver arbetat i ämnesinriktade utskott och nämnder.

Styrelsen består av:

- Stefan Svensson, ordförande. Bosatt i Hässleholm. Pensionär, tidigare rektor på Glimåkra folkhögskola
- Anna-Karin Westman, förste vice ordförande. Bosatt i Skellefteå. Ingenjör och egen företagare
- Jonas Nordén, andre vice ordförande. Bosatt i Furulund. Präst i Betaniakyrkan, Malmö
- Maria Andersson, ordinarie ledamot. Bosatt i Vidsele. Musiklärare i Älvsbyns kommun
- Tomas Andersson, ordinarie ledamot. Bosatt i Viken. Ekonomichef i Helsingborgs pastorat
- Krister Bredmar, ordinarie ledamot. Bosatt i Kalmar. Docent i företagsekonomi, Linnéuniversitetet
- LarsOlov Eriksson, ordinarie ledamot. Bosatt i Uppsala. Docent och högskolelektor, Johanneseunds teologiska högskola
- Lars Häggberg, ordinarie ledamot. Föreståndare och fjällgårdspräst vid fjällgården i Transtrand, Sälen.
- Elin Lycklund, ordinarie ledamot. Bosatt i Alingsås. Präst i Furulunds församling, Partille

- Börje Lund, ordinarie ledamot. Bosatt i Partille. Ingenjör och egenföretagare
- Eyassu Tesfay, ordinarie ledamot. Bosatt i Sundbyberg. ingenjör och egenföretagare
- Roger Wikström, ordinarie ledamot. Bosatt i Skellefteå. Kommunikationsstrateg

EFS är 90-kontoinnehavare och står under tillsyn av Svensk insamlingskontroll.

EFS revision har utförts av en auktoriserad revisor och två förtroendevalda revisorer, vilka föreslagits av valberedningen och valts av EFS årsmöte.

Framtida utveckling

Arbetet med att förändra EFS organisation fortsätter. Vid årsskiftet 2018/2019 blev distriktet Sydsverige och Västsverige regioner. Det finns ett stort behov av att fortsätta att utveckla rutiner för hur vi ska arbeta tillsammans framåt.

Under våren 2019 sker fortsatt implementering av EFS vision och uppdrag. Under hösten 2019 kommer medarbetardagar att anordnas för EFS anställda, med EFS vision och uppdrag som tema. Det beräknas komma 300 personer på dessa dagar.

EFS nyplanteringsgrupp kommer att arbeta fram en ny strategi för EFS nyplanteringsarbete.

Det internationella arbetet fortsätter att utveckla kontakterna med Somaliland med målet att kunna ge hjälp i de av torkan hårt drabbade områdena. Det arbete som påbörjades 2015 med att uppfylla Svenska missionsrådets kriterier för att komma ifråga för ansökan om Sida-finansiering kommer att fortsätta. Ansökan är inskickad och volontärer förväntar vi oss att skicka ut under hösten 2019.

JTH fortsätter det strategiska arbetet med att stärka sin ställning som akademisk och pastoral utbildnings-samordnare. Ht 2019 kommer JTH erbjuda praxis-terminen för EFS prästkandidater med ett helt nytt upplägg. Nya lärare kommer att rekryteras under 2019. JTH fortsätter att utveckla lärarutbytet med Ethiopian Graduate School of Theology i Addis Ababa. JTH tar fram fortbildningspaket för präster och pastorer i ledarskap.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den 1 januari 2019 gick distrikten EFS Sydsverige och EFS Västsverige in i den nya organisationen med övergång av all personal.

Förvaltade stiftelser

EFS förvaltar två stiftelser: Stiftelsen Ingeborg och Martin Rosenius Stipendiefond och Insamlingsstiftelsen för Johannelunds forsknings- och utvecklingsarbete. Kapitalet i de båda stiftelserna uppgår till 2,2 kronor.

→ Eget kapital i förvaltade stiftelser och fonder

	2018	2017	2016
Insamlingsstiftelsen	1 297	1 038	2 128
Roseniusfonden	878	971	956

→ Resultaträkning

	Not	2018	2017
Föreningens intäkter	1		
Förenings- och medlemsavgift		1 653	1 495
Gåvor	3	35 312	35 221
Testamentsgåvor		4 645	7 844
Bidrag	4	10 786	11 176
Nettoomsättning	5	26 709	14 374
Övriga intäkter		8 700	1 567
Summa föreningens intäkter		87 805	71 677
Föreningens kostnader			
Externa kostnader	6	-28 703	-25 918
Personalkostnader	2,7	-54 653	-33 811
Av- och nedskrivningar		-1 889	-1 455
Övriga rörelsekostnader		-2	0
Summa föreningens kostnader		-85 247	-61 184
Verksamhetsresultat		2 558	10 493
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från företag med ägarintresse		53	84
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	442	448
Ränteintäkter och liknande resultatposter		102	37
Räntekostnader och liknande resultatposter		-235	-238
Summa resultat från finansiella investeringar		362	331
Årets resultat	2,7	2 920	10 824

→ Balansräkning

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	9, 19	16 346	14 646
Inventarier	10	9 262	10 663
		25 608	25 309
Finansiella anläggningstillgångar			
Ägarintressen i övriga företag	11	2 142	2 142
Andra långfristiga värdepappersinnehav	12	15 313	14 716
Andra långfristiga fordringar	13	20	0
		17 475	16 858
Summa anläggningstillgångar		43 083	42 167
Omsättningstillgångar			
Varulager		313	201
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 134	1 196
Övriga kortfristiga fordringar		3 072	5 512
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	9 355	6 775
		15 561	13 346
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar		700	0
Kassa och bank		14 481	13 627
Summa omsättningstillgångar		31 055	27 174
SUMMA TILLGÅNGAR		74 138	69 341
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		11 418	10 053
Balanserat resultat	2, 15	22 452	12 837
Årets resultat		2 920	10 824
Summa fritt eget kapital		25 372	23 661
Summa eget kapital		36 790	33 714
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	2, 15	3 153	3 779
Övriga avsättningar	16	3 609	2 900
		6 762	6 679
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	17, 19	4 270	6 971
Övriga långfristiga skulder	18	16 127	11 726
		20 397	18 697
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		350	0
Leverantörsskulder		3 082	5 312
Övriga kortfristiga skulder		2 200	924
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	4 557	4 015
		10 189	10 251
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		74 138	69 341

→ Förändring av eget kapital

	Ändamåls- bestämda medel	Fritt kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	10 051	9 947	20 000
Rättelse av fel	0	13 714	13 714
Omklassificering	158	0	158
Avsättning 2018	8 009	-8 009	
Utnyttjat 2018	-6 800	6 800	
Årets resultat	0	2 920	2 920
	11 418	25 372	36 792

Som ändamålsbestämda medel redovisas gåvor mm som inkommit till ett specifikt ändamål vilket ännu inte har påbörjats eller där anslagen under året understiger den summa som inkommit. Därutöver redovisas frivilligt fonderade medel som avsatts för fastighetsunderhåll, pionjärsatsningar, Johannelund samt regionala utvecklingsfonder med mera.

→ Specifikation av ändamålsbestämda medel

	2018-12-31	2017-12-31
Centralt förvaltade medel		
Johannelund	265	106
Förvaltade gåvofonder	93	
Pionjärfond	1 213	959
Internationella ändamål	5 217	5 899
Reparationsfond fastigheter	2 171	1 821
Totalt	8 959	8 785
Regionala fonder		
Norrbottnen	1 371	1 266
Sydöst	167	
Mittnorrländ	921	
Totalt	2 459	1 266

→ Kassaflödesanalys

Den löpande verksamheten	
Rörelseresultat	2 558
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, med mera	
– Avskrivningar	1 889
– Realisationsförlust	175
– Avsättningar	83
– Gåva ej omsatt bostadsrätt	-700
Erhållen ränta	102
Erhållen utdelning	275
Erlagd ränta	-235
Övrigt	155
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	4 302
Förändringar i rörelsekapital	
– Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	-112
– Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-2 215
– Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-412
Kassaflöde från investeringsverksamheten	1 563
Investeringsverksamheten	
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-2 362
Förvärv av finansiella tillgångar	-3 651
Avyttring av finansiella tillgångar	3 274
Lämnade lån	-20
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 759
Finansieringsverksamheten	
Upptagna lån	4 401
Amortering av lån	-2 351
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	2 050
Årets kassaflöde	854
Likvida medel vid årets början	13 627
Likvida medel vid årets slut	14 481

Noter

→ Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Föreningens årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BF-NAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år om inget annat anges (se nedan om gåvor). Viss justering i jämförelseårets klassificering har skett för att öka jämförbarheten med räkenskapsåret.

Närstående organisationer

Med närstående organisationer avses om inte annat anges EFS distriktsföreningar och EFS lokala missionsföreningar, Salt samt stiftelser i anknuten förvaltning.

Resultaträkningen

Gåvor

Gåvor redovisas när dessa har mottagits. Detta innebär redovisning vid gåvotillfället eller när bindande utfästelse om gåvan har gjorts och föreningen har övertagit det bestämmande inflytandet över densamma. Testamentsgåvor redovisas när bouppteckning har upprättats och testamentet har vunnit laga kraft. Gåvor som utgörs av annan tillgång än kontanta medel redovisas till bedömt eller beräknat marknadsvärde vid gåvotillfället. I förekommande fall reduceras marknadsvärdet med beräknad försäljningskostnad om denna bedöms uppgå till betydande belopp.

Jämförelseårets siffror har justerats i enlighet med korrigerad redovisningsmetod.

Under året har ett stort antal personer arbetat ideellt för EFS; med årskonferensen, i styrelsen och dess valberedning, nämnder och råd. EFS har också haft ett antal seniorvolontärer som tjänstgjort i missionsländerna i olika omfattning. Värdefull tid har också lagts på att skriva manus, korrekturläsa och redigera texter till böcker. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Bidrag

Medel som enligt avtal ställs till EFS förfogande av myndigheter och organisationer intäktsförs i proportion till av EFS nedlagda kostnader och utbetalda anslag som medlen är avsedda att täcka.

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas intäkter som till övervägande del hör samman med EFS ändamål och uppdrag, såsom deltagaravgifter i samband med årskonferens och läger, intäkt för personal med arbetsplats i lokal förening samt prenumerationer. Hyresintäkter för Lötenkyrkan och studentrum återfinns också i gruppen.

Övriga intäkter

Övriga intäkter består till stor del av försäkringsersättning för inträffade fastighets- och lösöresskador.

Leasing

Samtliga leasingavtal redovisas som operationella det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättning till anställda

Löpande ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Balansräkningen

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning är väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Tillgångsslag	År
Mark	Ingen avskrivning
Markanläggning	30
Stomme	150
Övriga byggnadsdelar	30-69
Inventarier och installationer	3-41
Konst	Ingen avskrivning

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar upptas till det belopp som, efter individuell bedömning, beräknas bli betalt.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar avser långfristigt innehav i aktier och andelar och redovisas till anskaffningsvärdet med nedskrivningsprövning enligt nedan. Vid värderingen tillämpas portföljmetoden (kollektiv värdering).

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar

Vid varje balansdag görs en bedömning av om det finns något nedskrivningsbehov i någon av de finansiella anläggningstillgångarna. Nedskrivning sker om värdenedgången bedöms vara bestående och redovisas i resultaträkningen under Resultat från värdepapper (anläggningstillgångar). Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för värdepappersportfölj och eventuella övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar.

Varulager

Varulagret består av böcker för försäljning. Anskaffningsvärdet utgörs av den faktiska tillverkningskostnaden för respektive boktitel, dvs anskaffningsvärdet. Vid svårighet att fastställa detta för en enskild titel har en genomsnittlig andel av försäljningsvärdet använts som anskaffningsvärde. Varje boktitel värderas individuellt till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde.

Ändamålsbestämda medel

Eget kapital delas in i ändamålsbestämda medel och balanserat fritt eget kapital. I posten ändamålsbestämda medel redovisas ännu inte förbrukade gåvor och frivilligt ändamålsbestämda medel. När organisationen belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen och återföring av för ändamålet avsatta medel görs till fritt eget kapital med motsvarande belopp.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar föreningens in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut.

→ Not 2. Rättelse av fel

Föreningen har tidigare år gjort större avsättningar för pensions- och utlandsskatteskuld än vad som har varit motiverat ur risksynpunkt. Detta har korrigerats i föreliggande årsredovisning. Då beloppet är väsentligt har jämförelseårets siffror justerats. Beloppens storlek framgår av not till respektive balanspost (se not 7 och 15 samt specifikation av eget kapital).

→ Not 3. Gåvor

	2018	2017
Gåvor innevarande år EFS	30 225	33 686
Gåvor innevarande år Johannelund	418	537
Gåvor innevarande år Salt	1 277	
Gåvor innevarande år region	3 392	998
Gåvor i resultaträkningen	35 312	35 221
Gåvor tidigare år som använts i år	2 881	3 651
Gåvor som ökar ändamålsdestinerade medel	-2 199	-1 108
Summa använda gåvomedel	35 994	37 764

Gåvor till EFS innevarande år fördelas på följande ändamål:

	2018	2017
EFS där det bäst behövs	20 254	20 092
EFS internationellt där det bäst behövs	4 003	4 390
Internationella projekt	3 279	3 150
Verksamhet i Sverige	87	227
Barn i alla länder (BIAL)	2 012	1 869
Afrika svälter	590	3 957
Summa	30 225	33 686

→ Not 4. Bidrag

	2018	2017
Statliga bidrag	4 788	4 193
Bidrag från Svenska kyrkan	2 405	3 881
Övriga bidrag	3 593	3 102
Summa	10 786	11 176

→ Not 5. Nettoomsättning

	2018	2017
Försäljning till närstående organisationer	20 099	7 449
Övrig försäljning	4 185	4 547
Hysesintäkter	2 425	2 378
Summa	26 709	14 374

→ Not 6. Operationell leasing och övriga externa kostnader

	2018	2017
Insamling, kommunikation	1 840	2 970
Fastighets- och kontorskostnader	5 197	4 180
Kontorsmaterial, telefon och porto	1 954	1 440
Revision, konsultkostnader mm	442	289
Kostnad för branschorg, medlemsavgifter mm	275	241
Kostnader för inhyrd personal	1 921	1 650
Kostnader för förtroendevalda o frivilliga	1 174	771
Projektanslag utland	5 499	9 421
Projektanslag Sverige	2 127	908
Licenskostnader	520	759
Diverse övriga kostnader	7 754	3 289
Summa	28 703	25 918

Icke uppsägningsbara leasingavtal

Förfaller till betalning inom ett år	309	169
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem	848	426
Förfaller till betalning senare än fem år	0	70

Under perioden kostnadsförda leasingavgifter

Lokaler och kontorsutrustning	1 245	1 245
-------------------------------	-------	-------

→ **Not 7. Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen**

	2018	2017
Antal anställda		
Kvinnor	51	39
Män	51	35
Totalt medelantal anställda	102	74

I medeltalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp.

Löner och andra ersättningar	2018	2017
Ledande befattningshavare	525	609
Övriga anställda	35 985	26 124
Totalt löner och ersättningar	36 510	26 733

Sociala avgifter enligt lag och avtal	14 375	11 330
Därav pensionskostnader	3 942	1 993
Därav pensionskostnader för ledande befattningshavare	65	139

Avsatt till pensioner för ledande befattningshavare (avser nuvarande och tidigare befattningshavare)	0	0
--	---	---

Jämförelseårets totala personalkostnader har justerats med -5 946 kkr avseende ökning av pensionsavsättning (se även not 2)

Antal styrelseledamöter på balansdagen	2018	2017
Kvinnor	3	5
Män	9	8
Totalt	12	13
Antal ledande befattningshavare	1	1

→ **Not 8. Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar**

	2018	2017
Realisationsresultat vid försäljningar	220	254
Utdelningar	222	278
Summa	442	532

→ **Not 9. Byggnader och mark**

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	26 788	27 438
Årets anskaffning	1 970	0
Försäljningar och utrangeringar	0	-650
Utgående ackumulerade avskaffningsvärden	28 758	26 788
Ingående avskrivningar	-12 142	-11 884
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-270	-258
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 412	-12 142
Utgående restvärde enligt plan	16 346	14 646

Det bokförda värdet för fastigheterna är 8 909 tkr för Lötén 9:1 (EFS och Johannelund) och 7 437 tkr för Lötén 9:4 (Löténkyrkan). Taxeringsvärde är inte åsatt fastigheterna på grund av deras karaktär av specialenhet. Marknadsvärde av fastigheterna kan inte beräknas utan svårighet och har därför utelämnats.

→ **Not 10. Inventarier**

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärden	19 996	12 342
Försäljningar och utrangeringar	-6 663	-971
Årets inköp	392	8 625
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 725	19 996
Ingående avskrivningar	-9 523	-9 229
Försäljningar och utrangeringar	6 490	903
Årets avskrivningar	-1 621	-1 197
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 654	-9 523
Ej avskrivningsbara inventarier	192	192
Utgående restvärde enligt plan	9 263	10 665
Redovisat värde för inventarierna	9 263	10 663

→ **Not 11. Ägarintressen i övriga företag**

	2018-12-31	2017-12-31
Berling Media AB, 21 000 andelar motsvarande 1,7% kapitalandel		
Ingående anskaffningsvärde	2 142	2 142
Bokfört värde	2 142	2 142
Marknadsvärde	3 544	2 996

Marknadsvärde är beräknat som ej korrigerat substansvärde per 2017-12-31.

→ **Not 12. Andra långfristiga värdepappersinnehav**

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	14 716	13 354
Investeringar under året	3 651	4 628
Försäljningar/avyttringar	-3 054	-3 266
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	15 313	14 716
Räntebärande tillgångar	6 119	5 957
Aktiefonder	7 259	7 078
Enskilda aktier	1 935	1 681
Totalt marknadsvärde	16 319	16 953

Innehavet består av en mix av ränte- och aktiefonder samt högutdelande enskilda aktier. Värdering sker enligt portföljmetoden totalt för samtliga tillgångar.

→ **Not 13. Andra långfristiga fordringar**

	2018-12-31	2017-12-31
Löneförskott, långfristig del	20	0

→ **Not 14. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter**

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna gåvor och testamenten	1 912	3 309
Försäkringsersättning	4 565	1 614
Närstående föreningar, del av personal-skuld med mera	1 923	326
Övriga interimsposter	955	1 526
Summa	9 355	6 775

→ **Not 15. Avsättning för pensioner och andra förpliktelser**

	2018-12-31	2017-12-31
Avsättning för tjänstepension	3 153	3 779

Avsättning för pensioner avser tjänstepensioner intjänade före 1993 och omfattar på balansdagen 37 tidigare eller nuvarande anställda. Tidigare års avsättning för övriga pensioner har tagits bort och jämförelseåret har justerats med 13 189 kkr (rättelse av fel, se även not 2).

→ **Not 16. Övriga avsättningar**

	2018-12-31	2017-12-31
Medarbetardagar	3 279	2 896
Övriga avsättningar	330	4
Summa	3 609	2 900

Övriga avsättningar avser begravningskassa och testamentsförpliktelser.

→ **Not 17. Skulder till kreditinstitut**

	2018-12-31	2017-12-31
Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:	2 868	6 971
Summa	2 868	6 971

→ **Not 18. Övriga långfristiga skulder**

	2018-12-31	2017-12-31
Föreningsinlåning	8 240	8 362
Salt	2 970	2 523
ELC Eritrea	4 793	0
Övriga	124	841
Summa	16 127	11 726

→ **Not 19. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	2018-12-31	2017-12-31
Personalkostnader	4 087	3 479
Övriga poster	470	536
Summa	4 557	4 015

→ **Not 20. Ställda säkerheter och pantar**

	2018-12-31	2017-12-31
Fastighetsinteckning	7 000	7 000

→ **Not 21. Förslag till resultatdisposition**

Styrelsen föreslår att det fria egna kapitalet, 25 372 kkr, överförs i ny räkning.

Uppsala den 6 april 2019

Stefan Svensson
Ordförande

Anna-Karin Westman
Förste vice ordförande

Jonas Nordén
Andre vice ordförande

Maria Andersson
Maria Andersson

Tomas Andersson

Krister Bredmar

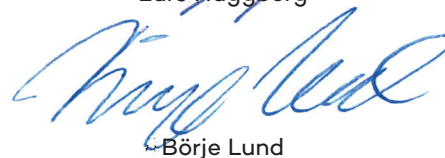
LarsOlov Eriksson

Lars Haggberg

Elin Lycklund Ljunggren

Börje Lund

Eyassu Tesfay

Roger Wikström

Vår revisionsberättelse har avgivits

Uppsala den 24/4-19

Malin Åkesson
Auktoriserad revisor

Per Ericsson
Förtroendevald revisor

Sven Karlsson
Förtroendevald revisor